

Η Υπουργός

Μαρούσι, 2 Ιουνίου 2022

Αγαπητοί φοιτητές και αγαπητές φοιτήτριες,

Τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για την τριτοβάθμια εκπαίδευση με τίτλο «*Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις*». Βασικοί στόχοι του είναι η παροχή εργαλείων για την ουσιαστική αναβάθμιση και ανάπτυξη του ελληνικού Πανεπιστημίου, σύμφωνα και με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα. Στο πλαίσιο αυτό, σημαντικό μέρος των ρυθμίσεων αφορά στους φοιτητές και τις φοιτήτριες των Πανεπιστημίων μας, αλλά και όλους τους νέους και τις νέες που σύντομα θα ενταχθούν στη φοιτητική κοινότητα, προσφέροντάς τους πρόσθετες δυνατότητες για ουσιαστική αναβάθμιση των σπουδών τους, τη διεύρυνση των οριζόντων τους και την αξιοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους στη μετέπειτα πορεία τους.

Λαμβάνω την πρωτοβουλία να επικοινωνήσω μαζί σας για να σας ενημερώσω για **10 δέσμες ρυθμίσεων** που περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο νομοσχέδιο και στοχεύουν στην παροχή νέων δυνατοτήτων στην εκπαίδευση, την έρευνα και την είσοδο στην αγορά εργασίας.

1. Αναβάθμιση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών και ενίσχυση της διεπιστημονικότητάς τους

- Πιστοποίηση όλων των προγραμμάτων σπουδών πριν την ίδρυσή τους και περιοδική αξιολόγησή τους κάθε πέντε χρόνια από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης προκειμένου να διασφαλίζεται το επίπεδο ποιότητας όλων των προγραμμάτων σπουδών, να αποτιμάται συστηματικά το διδακτικό και ερευνητικό έργο και να παρακολουθείται η απορρόφηση των αποφοίτων τους στην αγορά εργασίας.
- Εισαγωγή διεπιστημονικών προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και διπλών προγραμμάτων σπουδών που οδηγούν στην απονομή δύο πτυχίων στο πλαίσιο συνεργασίας περισσότερων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., καθώς και δυνατότητα συνδιοργάνωσης προγραμμάτων σπουδών σε συνεργασία με Πανεπιστήμια της αλλοδαπής ή στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια.
- Αναδιοργάνωση των υφιστάμενων προγραμμάτων σπουδών προκειμένου κάθε φοιτητής/φοιτήτρια να έχει τη δυνατότητα να παρακολουθήσει μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες άλλων προγραμμάτων σπουδών με όριο το δέκα τοις εκατό (10%) των συνολικών πιστωτικών μονάδων του προγράμματός σπουδών του.
- Δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών που προσφέρονται προς αλλοδαπούς φοιτητές.

Η Υπουργός

- Εισαγωγή Ιδρυματικού καταλόγου μαθημάτων, στον οποίον παρέχονται στοιχεία σχετικά με τα μαθήματα και τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες όλων των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών του Α.Ε.Ι. (διδασκτέα ύλη, διδάσκοντες, πιστωτικές μονάδες, υποχρεώσεις μαθήματος, τρόπος αξιολόγησης, προϋποθέσεις εγγραφής κλπ).

2. Πρόσθετες δυνατότητες κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών

- Δυνατότητα παρακολούθησης προγραμμάτων σπουδών δευτερεύουσας κατεύθυνσης, ελάχιστης διάρκειας ενός έτους για τους προπτυχιακούς φοιτητές άλλων προγραμμάτων σπουδών του ίδιου Α.Ε.Ι. (minor degrees), καθώς και προγράμματα σπουδών σύντομης διάρκειας σε διάφορα επιστημονικά πεδία, με σκοπό την παροχή προς τους φοιτητές βασικών γνώσεων σε άλλα επιστημονικά πεδία από αυτό των βασικών σπουδών τους.
- Δυνατότητα παρακολούθησης ειδικού προγράμματος σπουδών σύντομης διάρκειας στο πεδίο της πληροφορικής, η επιτυχής ολοκλήρωση του οποίου απονέμει πιστοποιητικό ψηφιακών δεξιοτήτων που ισοδυναμεί με βεβαίωση γνώσης χρήσης Η/Υ, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα πιστοποίησης της γνώσης και προς φοιτητές που δεν έχουν παρακολουθήσει μαθήματα πληροφορικής στο βασικό πρόγραμμα σπουδών τους.

3. Ενίσχυση της κινητικότητας των φοιτητών/φοιτητριών μεταξύ των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών

- Εισαγωγή του θεσμού του «Ελληνικού Erasmus», σύμφωνα με τον οποίον δύνανται να φοιτήσουν σε προγράμματα σπουδών άλλου Α.Ε.Ι. στην ίδια ή άλλη πόλη με αυτή που εδρεύει το Α.Ε.Ι., σε ίδιο ή άλλο επιστημονικό πεδίο με αυτό των σπουδών του μετακινούμενου φοιτητή.
- Δυνατότητα αναγνώρισης των μαθημάτων/εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων όπου θα αξιολογηθεί θετικά ο φοιτητής, εάν είναι συναφή με το πρόγραμμα σπουδών εισαγωγής του, άλλως εάν δεν υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό (10%) του προγράμματος σπουδών του.
- Δυνατότητα αξιοποίησης των μαθημάτων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων όπου αξιολογήθηκε θετικά, ακόμη και εάν δεν προσμετρηθούν, σε μελλοντικό χρόνο σε περίπτωση κατατακτήριων εξετάσεων.

4. Αναβάθμιση του πλαισίου οργάνωσης μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών

- Πιστοποίηση και των μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών (εφόσον υφίσταται οργανωμένο πρόγραμμα σπουδών) πριν την ίδρυσή τους και περιοδική αξιολόγησή τους κάθε πέντε χρόνια από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης.
- Δυνατότητα για μεταπτυχιακές σπουδές με αμιγώς επαγγελματικό προσανατολισμό (επαγγελματικά μεταπτυχιακά).

Η Υπουργός

- Δυνατότητα εκπόνησης βιομηχανικών διδακτορικών σε συνεργασία με επιχειρήσεις και παραγωγικούς φορείς για την εκπόνηση βιομηχανικής έρευνας και την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών που μπορεί να παρέχουν πολλαπλά οφέλη προς τους υποψήφιους διδάκτορες και την απορρόφησή τους στην αγορά εργασίας, ενώ ταυτόχρονα προάγουν την τοπική ή εθνική οικονομία.
- Δυνατότητα παρακολούθησης προγραμμάτων εφαρμοσμένων επιστημών και τεχνολογίας, που έχουν ως στόχο την εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης για την επίλυση πρακτικών προβλημάτων και την ανάπτυξη συστηματικών μεθοδολογιών με επαγγελματικό προσανατολισμό.

5. Ενίσχυση της διασύνδεσης των φοιτητών/φοιτητριών με την αγορά εργασίας μέσω της θεσμοθέτησης της πρακτικής άσκησης

- Εισαγωγή ολοκληρωμένου πλαισίου για την πρακτική άσκηση φοιτητών/φοιτητριών σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών με στόχο την ενίσχυση της βιωματικής μάθησης και την πρακτική εφαρμογή των γνώσεών τους σε πραγματικό περιβάλλον εργασίας, αλλά και την είσοδό τους στην αγορά εργασίας, και απόδοση των αντίστοιχου αριθμού πιστωτικών μονάδων.
- Υποχρεωτική ασφάλιση των πρακτικά ασκούμενων φοιτητών για κίνδυνο ατυχήματος κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης.
- Θέσπιση κατώτατου ορίου αποζημίωσης των πρακτικά ασκούμενων φοιτητών στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του νομοθετημένου κατώτατου βασικού μισθού.

6. Ψηφιακός μετασχηματισμός της εκπαίδευσης

- Εκπαιδευτικές δραστηριότητες με την αξιοποίηση και εφαρμογή ψηφιακών τεχνολογιών για τους φοιτητές που επιθυμούν να επιλέξουν μαθήματα από τον Ιδρυματικό Κατάλογο του Α.Ε.Ι. που παρέχονται σε άλλη πόλη από αυτή που σπουδάζει ο φοιτητής, τη διδασκαλία Καθηγητών από την αλλοδαπή, τη διοργάνωση κοινών προγραμμάτων σπουδών και σε έκτακτες συνθήκες (π.χ. μη λειτουργία των εκπαιδευτικών υποδομών λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών).
- Δυνατότητα παρακολούθησης προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών που οργανώνονται αποκλειστικά με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας όλων των προγραμμάτων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου μέσω πλατφόρμας ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

7. Παροχή δυνατοτήτων απασχόλησης εντός του πανεπιστημιακού περιβάλλοντος

- Δυνατότητα ανταποδοτικών υποτροφιών για την παροχή έργου προς το Πανεπιστήμιο, καθώς και δυνατότητα απαλλαγής εν μέρει ή εν όλω από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης προς τα προγράμματα μεταπτυχιακών

Η Υπουργός

σπουδών στα οποία προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων, σε περίπτωση παροχής έργου ή εργασίας προς το Πανεπιστήμιο ή το πρόγραμμα.

- Θεσμοθέτηση του θεσμού των μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψήφιων διδασκόντων που παράγουν επικουρικό διδακτικό έργο σε προγράμματα προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών.
- Δυνατότητα απασχόλησης των φοιτητών/φοιτητριών όλων των προγραμμάτων σπουδών δυνάμει σύμβασης εργασίας ή έργου σε έργα/προγράμματα του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Ερευνών και εισήγηση του Επιστημονικού Υπευθύνου.

8. Ίδρυση δομών που έχουν ως στόχο την έμπρακτη υποστήριξη των φοιτητών

- Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών με στόχο την έμπρακτη καθοδήγησή τους σε θέματα που αφορούν τις σπουδές τους, τη σωστή καθοδήγησή τους και την απορρόφησή τους στην αγορά εργασίας, καθώς και την επίλυση καθημερινών προβλημάτων κατά τη διάρκεια της φοιτητικής τους ζωής.
- Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης με στόχο την παροχή υπηρεσιών ψυχολογικής και συμβουλευτικής υποστήριξης και την πρόληψη προβλημάτων ψυχικής υγείας.
- Μονάδα Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας με στόχο:
  - την εκπαίδευση σε θέματα μεταφοράς τεχνολογίας, επιχειρηματικότητας και ανάπτυξης των ερευνητικών αποτελεσμάτων, με σκοπό την εμπορική τους αξιοποίηση.
  - την ίδρυση και ανάπτυξη νεοφυών επιχειρήσεων μεταπτυχιακών φοιτητών, υποψήφιων διδασκόντων και μεταδιδασκόντων.
  - την ανάπτυξη δράσεων καθοδήγησης (mentoring) προς τους φοιτητές.

9. Ισχυρή εκπροσώπηση του συνόλου των φοιτητών στα όργανα του Α.Ε.Ι.

- Σύσταση Συμβουλίου Φοιτητών από εκπροσώπους των φοιτητών, που θα έχει ενεργό ρόλο στην υποβολή εισηγήσεων προς τα όργανα διοίκησης του Α.Ε.Ι. για θέματα:
  - φοιτητικής μέριμνας,
  - βελτίωσης των συνθηκών εκπαίδευσης των φοιτητών,
  - βελτίωσης της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών του Α.Ε.Ι., λήψης μέτρων για την ισότιμη πρόσβαση φοιτητών - Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του Α.Ε.Ι.
- Καθορισμός του τρόπου ανάδειξης των εκπροσώπων των φοιτητών στα όργανα των Α.Ε.Ι. μέσω ενιαίου ψηφοδέλτιου και ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

10. Υποστήριξη φοιτητών με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

- Ίδρυση Μονάδας Ισότιμης πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, με στόχο την εξασφάλιση της πλήρους

Η Υπουργός

συμμετοχής των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, που είναι ΑμεΑ ή άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο σύνολο των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών δραστηριοτήτων του Α.Ε.Ι.

- Σύσταση Επιτροπής Ισότιμης πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Οι ως άνω ρυθμίσεις συνιστούν τμήμα μόνο των διατάξεων που έχουν ως επίκεντρο την αναβάθμιση των σπουδών και της καθημερινότητας των φοιτητών και φοιτητριών, αλλά και την παροχή πρόσθετων δυνατοτήτων, που ανοίγουν **νέους ορίζοντες** στην εκπαίδευση και την έρευνα, καθώς και νέες και πιο ελκυστικές επαγγελματικές προοπτικές.

Σας προσκαλούμε να συμμετάσχετε ενεργά στη δημόσια διαβούλευση και την τελική διαμόρφωση του νομοσχεδίου που θα κατατεθεί στη Βουλή των Ελλήνων στο προσεχές διάστημα, για να **διαμορφώσουμε μαζί το μέλλον του ελληνικού δημόσιου Πανεπιστημίου**.

Νίκη Κεραμέως